

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 17 kwietnia 1963 r.

Nr 32

TRESC:

Poz.:

UCHWAŁY RADY MINISTRÓW:

- 163 — nr 108 z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie zasad współpracy pomiędzy szkołami wyższymi a jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej 265
- 164 — nr 109 z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie zasad współpracy pomiędzy placówkami naukowymi Polskiej Akademii Nauk a jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej 271

ZARZĄDZENIA:

- 165 — nr 61 Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 1963 r. w sprawie określenia szkół wyższych i szkół średnich, których studenci (uczniowie) uprawnieni są do korzystania z odroczenia zasadniczej służby wojskowej 274
- 166 — Ministra Komunikacji z dnia 28 marca 1963 r. w sprawie obowiązku dowozu przesyłek drobnych do stacji kolejowych oraz ich odwożenia z tych stacji 275

163

UCHWAŁA Nr 108 RADY MINISTRÓW

z dnia 16 marca 1963 r.

w sprawie zasad współpracy pomiędzy szkołami wyższymi a jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej.

W celu:

- rozszerzenia i lepszego wykorzystania istniejącej bazy naukowo-badawczej szkół wyższych oraz pomocy pracowników nauki w rozwiązywaniu rosnących zadań gospodarki uspołecznionej,
- ściślejszego powiązania tematyki prac naukowo-badawczych prowadzonych w szkołach wyższych i programów kształcenia studentów z aktualnymi i perspektywicznymi zadaniami rozwoju gospodarki i kultury, a także dla pełniejszego zastosowania w praktyce wyników tych prac,
- zapewnienia szkołom wyższym pomocy w wykonywaniu ich zadań naukowych, dydaktycznych i wychowawczych ze strony jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej,
- wzmocnienia koordynacji prac naukowo-badawczych podejmowanych na potrzeby gospodarki uspołecznionej i kompleksowego kojarzenia prac powiązanych tematycznie, wymagających współdziałania wielu placówek naukowo-badawczych podporządkowanych różnym resortom,
- zwiększenia efektywności badań naukowych przez selekcję tematów i koncentrację środków materialnych oraz wysiłku pracowników nauki na badaniach szczególnie ważnych dla kraju,
- wykorzystania możliwości współpracy naukowo-technicznej z zagranicą i sprawnej adaptacji osiągnięć zagranicznych,
- przyspieszenia wprowadzania w życie osiągnięć pracowników nauki w zakresie badań podstawowych i stosowanych oraz adaptacji doświadczeń zagranicznych,

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Szkoły wyższe i jednostki organizacyjne gospodarki uspołecznionej podejmą i rozwijać będą współpracę zmierzającą do rozwiązywania aktualnych zagadnień praktyki, teorii i dydaktyki, ważnych dla gospodarki narodowej, nauki i poszczególnych dziedzin życia społecznego i kulturalnego na zasadach uregulowanych w uchwale.

2. Sprawy związane z podejmowaniem współpracy, o której mowa w ust. 1, koordynuje Komitet do Spraw Techniki, do którego zadań w tym zakresie należy w szczególności:

- 1) programowanie i koordynowanie prac szczególnie ważnych dla rozwoju gospodarczego kraju wymagających kompleksowej współpracy wielu szkół wyższych i jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej i innych placówek naukowo-badawczych, projektowych, konstrukcyjnych, technologicznych itd.,
- 2) programowanie i koordynowanie zagadnień opracowywanych w ramach międzynarodowej kooperacji naukowej — przy współdziałaniu z Komitetem Współpracy Gospodarczej z Zagranicą,
- 3) inicjowanie różnych form współpracy pomiędzy szkołami wyższymi a jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej.

3. Komitet do Spraw Techniki współdziała w zakresie realizacji zadań wymienionych w ust. 2 z właściwymi ministrami nadzorującymi szkoły wyższe oraz zainteresowanymi jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej i z prezydiami właściwych wojewódzkich rad narodowych.

§ 2. 1. Uchwała dotyczy szkół wyższych nadzorowanych przez Ministra Szkolnictwa Wyższego i innych ministrów oraz współpracujących z tymi szkołami jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej.

2. Za jednostki organizacyjne gospodarki społecznej, w rozumieniu uchwały, uważa się wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa państwowe, jednostki spółdzielcze, zjednoczenia (inne jednostki nadrzędne), centralne i terenowe jednostki organizacyjne administracji państwowej wszelkich szczebli, resortowe i branżowe instytuty naukowo-badawcze oraz inne nie wymienione instytucje państwowe, społeczne i spółdzielcze, które zainteresowane są w bezpośredniej współpracy ze szkołami wyższymi.

3. Zainteresowaną stroną, w rozumieniu uchwały, jest jedna z jednostek organizacyjnych wymienionych w ust. 1 lub 2 zainteresowana współpracą, o której mowa w § 1.

4. Ilekroć w uchwale jest mowa o właściwych ministrach, należy przez to rozumieć również kierowników centralnych urzędów.

II. Zasady współdziałania.

§ 3. 1. Współpraca pomiędzy zainteresowanymi stronami może mieć charakter jednorazowy, okresowy lub stały; współpraca ta może polegać na świadczeniu usług jednostronnych, dwustronnych lub wielostronnych albo na wzajemnym udzielaniu sobie przez zainteresowane strony pomocy.

2. Przedmiotem współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami może być (przykładowo):

A. w zakresie świadczeń obustronnych lub wielostronnych:

a) uzgadnianie wieloletnich i rocznych programów, planów i tematów prac naukowo-badawczych i doświadczalnych, projektowych i konstrukcyjnych, podejmowanych przez placówki naukowo-badawcze lub doświadczalne obu zainteresowanych stron,

b) wymiana prac zakończonych i wzajemnych informacji o aktualnym stanie i zasadniczych kierunkach rozwojowych poszczególnych gałęzi gospodarki i nauki, a w szczególności o wynikach zakończonych prac i możliwościach ich wykorzystania, oraz o efektach zastosowanych w praktyce rozwiązań,

c) wzajemne udostępnianie dla celów informacyjnych, analitycznych, naukowych, badawczych lub doświadczalnych, posiadanych materiałów informacyjnych, czasopism i dokumentacji statystycznych i analitycznych oraz aparatury naukowo-technicznej, kontrolnej i pomiarowej itp.,

d) wzajemne świadczenia w formie dostaw, wypożyczenia lub wymiany narzędzi, części zamiennych, artykułów technicznych do aparatury naukowo-technicznej i doświadczalnej, jej konserwacja i remont, wykonywanie doświadczeń, pomiarów, prób itp.,

e) organizowanie zespołów problemowych lub projektowych w szkołach wyższych lub w jednostkach organizacyjnych gospodarki społecznej dla rozwiązywania określonych zagadnień wymagających fachowców z różnych dziedzin nauki i praktyki,

f) udział pracowników nauki w radach naukowych i techniczno-naukowych jednostek gospodarki społecznej, w pracach komisji rad narodowych, zwłaszcza wyższych szczebli, oraz w innych kolegialnych organach doradczo-opiniotwórczych,

g) organizowanie w miarę potrzeby nowych, powoływanych w trybie obowiązujących przepisów, ośrodków doświadczalnych lub placówek naukowo-badawczych, w których mieliby prawo prowadzić prace naukowo-badawcze lub doświadczalne również pracownicy drugiej strony;

B. w zakresie świadczeń szkół wyższych na rzecz jednostek organizacyjnych gospodarki społecznej:

a) wykonywanie przez szkoły wyższe prac naukowo-badawczych:

1) wynikających z „Ogólnopolskiego planu badań naukowych problemów szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej”,

2) wchodzących w skład planów badań naukowych szkół wyższych, dotyczących istotnych zagadnień dla gospodarki i kultury;

b) wykonywanie prac naukowo-badawczych, naukowo-usługowych i usługowych nie objętych planami, o których mowa pod lit. a), niezbędnych dla potrzeb jednostek organizacyjnych gospodarki społecznej, których jednostki te nie mogą same wykonać lub których wykonanie jest uzależnione od współpracy szkoły wyższej, a w szczególności:

1) prowadzenie przez pracowników szkół wyższych ekspertyz, badań i analiz technicznych, technologicznych, ekonomicznych, organizacyjnych, socjologicznych itp. w określonych przedsiębiorstwach, zakładach lub środowiskach,

2) prowadzenie badań i doświadczeń, mających na celu ulepszanie procesów technologicznych, usprawnienie organizacji pracy i produkcji, obniżanie kosztów produkcji, poszukiwanie nowych rozwiązań technicznych, ekonomicznych i organizacyjnych, dokonywanie prób praktycznego zastosowania odkryć i wynalazków itp.,

3) opracowywanie dokumentacji mającej na celu zastosowanie w przedsiębiorstwach lub innych jednostkach organizacyjnych wyników osiągniętych w związku z wykonywaniem prac wymienionych w pkt 1 i 2 oraz pomoc przy wprowadzaniu ich w życie,

4) produkcja niewielkich ilości wyrobów i wykonywanie usług o charakterze unikalnym lub innych prac stanowiących specjalność określonej katedry (zakładu) szkoły wyższej;

c) organizowanie lub współdziałanie w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych pracowników jednostek organizacyjnych gospodarki społecznej w zakresie przedmiotów stanowiących specjalność współdziałającej szkoły wyższej; doskonalenie kadr powinno polegać w szczególności na bieżącym informowaniu o nowościach postępu technicznego, ekonomicznego i organizacyjnego, na urządzaniu seminariów w odpowiednich katedrach, na wykonywaniu przez pracowników nauki funkcji wykładowców na kursach organizowanych w zakładach, na udzielaniu pomocy fachowej i naukowej pracownikom pogłębiającym swą wiedzę w zakładach katedr, na organizowaniu w większych zakładach pracy punktów konsultacyjnych itp.,

d) wykonywanie przez odpowiednie katedry funkcji opieki lub nadzoru autorskiego nad określonymi tematami naukowo-badawczymi realizowanymi przez kilka jednostek organizacyjnych gospodarki społecznej; opieka może dotyczyć np. prób laboratoryjnych i technicznych związanych z wprowadzeniem do produkcji rozwiązań zaprojektowanych przez szkołę wyższą;

C. w zakresie świadczeń jednostek organizacyjnych gospodarki społecznej na rzecz szkół wyższych:

a) dopomaganie szkołom wyższym w wyposażeniu laboratoriów i warsztatów oraz w zestawianiu eksponatów i pomocy dydaktyczno-naukowych, umożliwiających szybkie wykorzystanie osiągnięć i doświadczeń jednostek organizacyjnych gospodarki społecznej w pracach dydaktycznych szkół wyższych; pomoc ta

- może w szczególności polegać bądź na przekazywaniu pewnych maszyn i urządzeń, bądź na ich wypożyczeniu oraz na zaopatrywaniu w niezbędne do ich pracy surowce i materiały,
- b) zapewnienie przez jednostki organizacyjne gospodarki uspołecznionej opieki nad przebiegiem praktyki i stażu studentów i pracowników nauki organizowanych na ich terenie; opieka ta powinna polegać na umożliwieniu studentom i pracownikom nauki możliwie najlepszego zaznajomienia się w praktyce z przebiegiem procesów technologicznych i organizacyjnych pod kierunkiem odpowiednich specjalistów,
- c) udostępnianie pracownikom nauki i studentom szkół wyższych posiadanych przez jednostki organizacyjne gospodarki uspołecznionej materiałów i informacji oraz stworzenie innych warunków umożliwiających im prowadzenie wszelkiego rodzaju badań naukowych, opracowywanie monografii i projektowanie rozwiązań aktualnych i perspektywicznych problemów z różnych dziedzin wiedzy i życia; badania naukowe w jednostkach organizacyjnych gospodarki uspołecznionej mogą być prowadzone przez pracowników nauki i studentów nie tylko na potrzeby techniki i ekonomii, lecz również w zakresie nauk humanistycznych, społecznych, kultury, sztuki itd.

3. Przedmiot, zakres i forma współpracy, o której mowa w ust. 2, powinny być dostosowane do potrzeb zainteresowanych stron oraz do warunków i możliwości jej realizacji; tryb realizacji współpracy powinien być uregulowany zgodnie z zasadami uchwały.

§ 4. 1. Jeżeli współpraca pomiędzy zainteresowanymi stronami ma mieć charakter stały, nie związany z realizacją określonych jednorazowych zadań, właściwe jednostki nadrzędne instytucji współdziałających lub same zainteresowane strony mogą ustanowić stały, oparty na umowie patronat sprawowany przez jedną z zainteresowanych stron nad drugą lub nad jej określoną komórką organizacyjną (grupą tematyczną lub zespołem pracowników i urządzeń itp.).

2. Patronat katedry nad zainteresowaną jednostką organizacyjną gospodarki uspołecznionej może polegać w szczególności na stałym świadczeniu pomocy naukowo-badawczej i naukowo-technicznej przez katedrę na rzecz tej jednostki, na zasadzie zawartego dwustronnego porozumienia.

3. Patronat jednostki organizacyjnej gospodarki uspołecznionej nad zainteresowaną katedrą szkoły wyższej lub jej zakładem (grupą tematyczną, zespołem itp.) polega na świadczeniu pomocy przez tę jednostkę na rzecz katedry, na zasadzie zawartego dwustronnego porozumienia.

§ 5. 1. Tematy ważniejszych i długoterminowych prac naukowo-badawczych przewidzianych do wykonania przez obie zainteresowane strony konsultowane są i uzgadniane w odpowiednich terminach przez kierowników zainteresowanych jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej z rektorami (kierownikami katedr) współpracujących szkół wyższych.

2. Tematy prac naukowo-badawczych, które mają być powierzone szkołom wyższym przez jednostki organizacyjne gospodarki uspołecznionej (np. przedsiębiorstwa, zjednoczenia), koordynowane są przez właściwe zjednoczenia wiodące lub branżowe (albo jednostki równorzędne) oraz konsultowane z właściwym ministerstwem.

3. Do dnia 15 lipca każdego roku właściwe zjednoczenia wiodące (jednostki równorzędne) i inne zainteresowane jednostki organizacyjne gospodarki uspołecznionej przesyłają odpowiednim szkołom wyższym potwierdzenia uzgodnionych tematów prac naukowo-badawczych, których wykonanie zo-

stanie podjęte w następnym roku w ramach planu badań naukowych szkoły.

4. Do planów badań naukowych szkół wyższych powinny być przyjęte przede wszystkim tematy prac kompleksowych, powierzonych do wykonania przez Komitet do Spraw Techniki, oraz prac, których wykonanie mieści się w ramach możliwości kadrowych, posiadanych środków materialnych i budżetowych szkoły.

5. Do planów badań naukowych szkół wyższych mogą być przyjęte w uzasadnionych przypadkach również tematy prac, dla których wykonania szkoła nie może zapewnić we własnym zakresie odpowiednich materiałów, urządzeń, aparatury, narzędzi itp.; w tym przypadku zainteresowana jednostka gospodarki uspołecznionej obowiązana jest dostarczyć szkole wyższej wymienione środki rzeczowe na zasadach określonych uchwałą.

6. Właściwi ministrowie selekcjonują tematy prac planowanych oraz ustalają w porozumieniu z Komitetem do Spraw Techniki pierwszeństwo wykonywania określonych prac naukowo-badawczych przez szkoły wyższe w ramach ich planu.

§ 6. 1. Wyniki prac naukowo-badawczych objętych planami badań naukowych szkół wyższych, dla których przewidziane zostały odpowiednie środki w budżecie szkoły, przekazywane są zainteresowanym jednostkom organizacyjnym gospodarki uspołecznionej nieodpłatnie.

2. Jeśli w toku realizacji niektórych prac planowanych okaże się, że będą one wymagały dodatkowych środków rzeczowych, na które nie przyznano kredytów w planie finansowym szkoły wyższej, rektor może uzgodnić z zainteresowaną jednostką organizacyjną gospodarki uspołecznionej bezpłatne dostarczenie albo wypożyczenie szkole przez tę jednostkę niezbędnych materiałów, półwyrobów, wyrobów, maszyn, urządzeń, aparatury, narzędzi itp. Analogiczną zasadę stosuje się w razie przekazywania szkole wyższej środków rzeczowych określonych w § 5 ust. 5.

3. Środki rzeczowe wypożyczane lub przekazywane na rzecz szkół wyższych ewidencjonowane są przez jednostki organizacyjne gospodarki uspołecznionej na ogólnych zasadach.

§ 7. 1. Usługi świadczone w ramach współpracy szkół wyższych i jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej przez którąkolwiek z zainteresowanych stron, nie pociągające za sobą dodatkowych kosztów i obciążeń (np. wymiana posiadanej dokumentacji lub informacji), wykonywane są nieodpłatnie lub za zwrotem kosztów reprodukcji przekazywanej dokumentacji.

2. Świadczenia objęte cennikami państwowymi oraz usługi, których cena uregulowana jest szczególnymi przepisami, realizowane są odpłatnie zgodnie z cennikami lub szczególnymi przepisami.

3. Drobne usługi, których ceny nie są uregulowane cennikami ani przepisami, o których mowa w ust. 2, wymagające odpowiedniego nakładu środków, świadczone są po cenie kosztu własnego, jeśli umowy zainteresowanych stron nie stanowią inaczej.

4. Zasady ust. 2 i 3 mają odpowiednie zastosowanie w razie konieczności nabycia przez szkołę wyższą niewielkich ilości niezbędnych dla własnych prac naukowo-badawczych lub dydaktycznych surowców, półfabrykatów lub wyrobów centralnie rozdzielanych albo nie znajdujących się w obrocie rynkowym.

5. Jednostka organizacyjna gospodarki uspołecznionej może zobowiązać się odpowiednim porozumieniem do nieodpłatnego świadczenia na rzecz szkoły wyższej stale z nią współpracującej usług wymienionych w ust. 2 i 3 oraz do

nieodpłatnego dostarczania szkole niewielkich ilości surowców, półfabrykatów i wyrobów, o których mowa w ust. 4, z uwzględnieniem przepisu § 6 ust. 3.

6. Stale świadczone usługi szkoły wyższej na rzecz jednostki organizacyjnej gospodarki uspołecznionej mogą być opłacane przez tę jednostkę w formie okresowego ryczałtu, na warunkach określonych umową zawartą pomiędzy zainteresowanymi stronami; umowę zatwierdzają ministrowie nadzorujący obie zainteresowane strony.

7. Prace naukowo-badawcze, naukowo-usługowe i usługowe, nie objęte planami prac szkół wyższych (§ 5 i § 6), zwane dalej w skróceniu pracami pozaplanowymi, świadczone są przez szkoły wyższe na rzecz zainteresowanych jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej według zasad uregulowanych przepisami rozdziału III uchwały.

III. Zasady zlecenia i wykonywania pozaplanowych prac naukowo-badawczych, usługowo-badawczych i usługowych.

§ 8. 1. Prace pozaplanowe wymienione w § 3 ust. 2 B lit. b), których wykonanie jest niezbędne dla jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej, mogą być zleczone do wykonania szkole wyższej na zasadach odpłatności. Dla prac zleconych o charakterze kompleksowym i międzyresortowym Komitet do Spraw Techniki może wyznaczyć jednostkę organizacyjną gospodarki uspołecznionej, która udzieli zlecenia i będzie finansowała wykonanie pracy w imieniu wszystkich innych zainteresowanych jednostek gospodarczych z zastrzeżeniem refundacji przez te jednostki kosztów.

2. Prace pozaplanowe powierzone do wykonania szkolem wyższym przez przedsiębiorstwa i inne jednostki organizacyjne są ewidencjonowane przez właściwe zjednoczenia wiodące (jednostki równorzędne), które badają je zwłaszcza pod kątem celowości i możliwości wykonania przez własne branżowe lub resortowe placówki naukowo-badawcze, usługowe i produkcyjne.

3. Prace pozaplanowe mogą być przyjęte przez szkołę wyższą, jeśli ich wykonanie nie wpłynie hamująco na inne planowe zadania szkoły.

4. Zlecenia na wykonanie prac pozaplanowych przyjmuje w imieniu szkoły wyższej rektor. Jeśli ilość prac pozaplanowych zleczanych szkole wyższej jest znaczna, rektor może powołać stały zespół do opiniowania celowości przyjęcia, koordynowania przydziału właściwej katedrze i kontroli rozliczeń prac pozaplanowych oraz upoważnić określone osoby do przyjmowania, w trybie obowiązujących przepisów i na zasadach ustalonych w uchwale, pozytywnie zaopiniowanych przez zespół prac, i do podpisywania w jego imieniu umów o ich wykonanie.

5. Przyjmowanie do wykonania przez szkołę wyższą prac pozaplanowych następuje w formie umowy zawartej pomiędzy zainteresowaną jednostką organizacyjną gospodarki uspołecznionej jako zleceniodawcą a zainteresowaną szkołą wyższą. Do umowy powinien być dołączony kosztorys uzgodniony między stronami oraz terminarz pracy.

6. Nadzór i kontrolę nad całością spraw związanych z przyjmowaniem, wykonywaniem i rozliczaniem prac pozaplanowych sprawuje rektor lub w jego imieniu zespół, powołany w trybie ust. 4.

§ 9. 1. Przy wykonywaniu prac pozaplanowych zleconych szkole wyższej mogą być zatrudnieni:

- a) pracownicy nauki, starsi wykładowcy, wykładowcy, nauczyciele umiejętności praktycznych i zawodu oraz pracownicy naukowo-techniczni szkoły,
- b) pracownicy angażowani dodatkowo do prac pozaplanowych przez szkołę na podstawie umów o pracę,

c) pracownicy zleceniodawcy,

d) inni pracownicy spoza szkoły, nie zatrudnieni przez zleceniodawcę, angażowani na zasadzie umowy zlecenia lub umowy o dzieło,

e) w wyjątkowych przypadkach — studenci.

2. Pracownicy etatowi szkoły wyższej, wymienieni w ust. 1 lit. a), wynagradzani są za wykonywanie prac pozaplanowych na podstawie indywidualnych umów o dzieło lub umów-zlecenia, zawieranych w trybie obowiązujących przepisów przez rektora szkoły wyższej lub osobą przez niego upoważnioną.

3. Pracownicy angażowani dodatkowo przez szkołę wyższą na podstawie umów o pracę, wymienieni w ust. 1 lit. b), wynagradzani są:

a) według zasad określonych przepisami lub normami przewidzianymi w umowach zbiorowych stosowanych w odpowiednich zawodach lub specjalnościach, jeśli zatrudnieni są w przedsiębiorstwach szkół wyższych działających według zasad rozrachunku gospodarczego (§ 20 ust. 1 i 2) lub w placówkach naukowo-badawczych szkół wyższych albo ich zakładach usługowych, konstrukcyjnych, remontowych itp., prowadzonych według zasad przewidzianych dla gospodarstw pomocniczych (§ 20 ust. 3),

b) na warunkach określonych dla odpowiedniej kategorii pracowników (naukowo-technicznych, administracyjnych, robotników i obsługi) zatrudnionych w szkołach wyższych, jeśli zaangażowani zostali do wykonywania prac w katedrach nie posiadających placówek prowadzonych według zasad przewidzianych dla gospodarstw pomocniczych (§ 20 ust. 3).

4. Pracownicy zleceniodawcy wymienieni w ust. 1 lit. c) są bądź delegowani przez zamawiającego, bądź zatrudnieni przez niego w formie godzin nadliczbowych albo zleceń lub umów o dzieło. Warunki pracy tych pracowników uzgadnia zleceniodawca ze szkołą wyższą.

5. Zlecenie części pracy pozaplanowej szkoły wyższej pracownikom nie będącym pracownikami szkoły ani zleceniodawcy, wymienionym w ust. 1 lit. d), może odbywać się jedynie za zgodą jednostki organizacyjnej będącej ich głównym miejscem pracy na warunkach uzgodnionych z zainteresowanym pracownikiem. Umowę zawiera i wypłaca wynagrodzenie szkoła wyższa zlecająca pracę.

6. Ministrowie nadzorujący szkoły wyższe określają w porozumieniu z Komitetem Pracy i Plac i Ministerstwem Finansów szczegółowe warunki zatrudniania przy pracach pozaplanowych pracowników nie zatrudnionych na stałe w szkołach wyższych, wymienionych w ust. 1 lit. b)—e).

§ 10. 1. Wynagrodzenia niżej wymienionych pracowników szkoły wyższej, należne za wykonywanie prac pozaplanowych szkoły, wypłaca się na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło; podstawą obliczenia wynagrodzenia jest pracochłonność wykonywanych zadań, określona w godzinach pracy mnożonych przez następujące stawki godzinowe:

a) profesorowie zwyczajni	60 zł,
b) profesorowie nadzwyczajni	55 zł,
c) docenci	45 zł,
d) starsi wykładowcy, adiunkci i wykładowcy	40 zł,
e) starsi asystenci	30 zł,
f) asystenci	20 zł,
g) pracownicy naukowo-techniczni oraz nauczyciele umiejętności praktycznych i zawodu	do 30 zł.

2. Umowa może również przewidywać dodatkowe wynagrodzenie za osiągnięcie większych efektów lub za skrócenie czasu wykonania pracy.

3. Wynagrodzenie za wykonywanie prac pozaplanowych szkoły wyższej przez pracowników naukowych szkoły, wymienionych w ust. 1 lit. a)—f), biorących udział w wykonywaniu prac pozaplanowych szkoły na podstawie umowy o dzieło lub zlecenia, nie może przekroczyć 70% uposażenia zasadniczego pobieranego w szkole i podlega rozliczeniu w stosunku rocznym. Ograniczenie to nie dotyczy przypadków uregulowanych inaczej szczególnymi przepisami.

4. Wynagrodzenie pracowników naukowo-technicznych oraz nauczycieli wymienionych w ust. 1 lit. g), z tytułu wykonywania prac pozaplanowych szkoły wyższej w godzinach nadobowiązkowych, na podstawie umowy o dzieło lub zlecenia, nie może przekroczyć 50% zasadniczego ich wynagrodzenia otrzymywanego z tytułu ich zatrudnienia w szkole wyższej lub jej placówce. Stawki wynagrodzeń ustala się na podstawie przepisów, według których pracownicy ci są wynagradzani, w wysokości 1/175 miesięcznego wynagrodzenia za każdą przepracowaną godzinę, z tym że najwyższa stawka nie może przekroczyć 30 zł za jedną godzinę pracy. Przekroczenie 50%-owego limitu wynagrodzeń może nastąpić jedynie w wyjątkowych przypadkach na podstawie decyzji ministra nadzorującego szkołę wyższą za zgodą Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac.

5. W razie konieczności zatrudnienia przy wykonywaniu prac pozaplanowych pracowników administracyjno-obslugowych, można — zamiast dodatkowych pracowników etatowych — zaangażować do wykonania tych prac w godzinach nadobowiązkowych pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w szkole wyższej lub jej placówkach. Zasady limitowania oraz obliczania wysokości stawek wynagrodzeń za prace pozaplanowe, wykonywane w godzinach nadobowiązkowych, określone w ust. 4, stosuje się odpowiednio do pracowników administracji i obsługi szkół wyższych.

6. Samodzielni pracownicy nauki korzystający z zezwolenia na dodatkową pracę poza głównym miejscem zatrudnienia w wymiarze przekraczającym pół etatu, pomocniczy pracownicy nauki korzystający z zezwolenia rektora na dodatkowe zatrudnienie oraz starsi wykładowcy i wykładowcy zatrudnieni łącznie w wymiarze przekraczającym jeden etat (np. 1 i 1/2 etatu w dwóch instytucjach), nie mogą otrzymywać dodatkowego wynagrodzenia z tytułu wykonywania prac pozaplanowych w szkole wyższej. Pracownikom tym mogą być jednak przyznawane nagrody z rektorskiego funduszu nagród za udział w wykonywaniu prac pozaplanowych zgodnie z § 14.

7. W wyjątkowych indywidualnych przypadkach minister nadzorujący szkołę wyższą może za zgodą Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac zastosować stawkę wynagrodzeń wyższą niż przewidziana w ust. 1 i 4, nie przekraczającą jednak dwukrotnej wysokości tych stawek.

§ 11. 1. Udział studentów przy wykonywaniu prac pozaplanowych, jeśli wykracza to poza zakres procesu dydaktycznego, jest dopuszczalny jedynie wyjątkowo (tylko wyższe lata studiów), za zgodą dziekana, gdy nie spowoduje to opóźnień w planowym przebiegu studiów.

2. Za efektywny wkład pracy student może otrzymać nagrodę w wysokości nie przekraczającej miesięcznie 500 zł.

3. Wysokość nagrody zależy od czasu poświęconego przez studenta na przeprowadzenie pracy i od jej wyników.

4. Jeśli według kalkulacji wykonanie pracy będzie wymagało przepracowania co najmniej 10 godzin tygodniowo — upoważnia to do przyznania studentowi maksymalnej kwoty nagrody przewidzianej w ust. 2.

§ 12. 1. Świadczenia jednostki organizacyjnej gospodarki uspołecznionej, zlecającej szkole wyższej prace pozaplanowe, obejmują pokrycie kosztów zakupu potrzebnych materiałów i urządzeń, kosztów robocizny pracowników szkoły, studentów i pracowników zaangażowanych przez szkołę oraz narzut obliczony w wysokości 150% w stosunku do robocizny bezpośredniej pracowników opłacanych przez szkołę.

2. Jednostka organizacyjna gospodarki uspołecznionej może zobowiązać się do nieodpłatnego dostarczenia szkole wyższej materiałów i urządzeń wymienionych w ust. 1 — zamiast części świadczenia przewidzianej na pokrycie kosztów ich zakupu.

3. Narzut, o którym mowa w ust. 1, powinien być obniżony w razie wykonywania przez szkołę wyższą prac pozaplanowych dla innych szkół wyższych lub innych jednostek budżetowych; wysokość tego narzutu ustala się stosownie do warunków określonych umową zawartą pomiędzy zainteresowanymi stronami. Na wniosek zainteresowanych jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej minister nadzorujący szkołę wyższą może obniżyć wysokość narzutu, o którym mowa w ust. 1.

4. Koszt robocizny bezpośredniej, o którym mowa w ust. 1, ustala się sumując ilości godzin wszystkich pracowników uczestniczących w wykonaniu pracy pozaplanowej, pomnożone przez odpowiednie stawki wynagrodzenia za godzinę pracy lub uwzględniając całość umownego wynagrodzenia za pracę. Koszt robocizny studentów uczestniczących w wykonaniu pracy pozaplanowej oblicza się według stawek przewidzianych w § 10 ust. 1 lit. f) dla asystentów.

5. Ministrowie nadzorujący szkoły wyższe mogą ustalić, że odpłatność za niektóre rodzaje prac pozaplanowych może być obliczana zgodnie z obowiązującymi cennikami, określając w tych przypadkach zasady kalkulacji kosztów.

6. Przy pracach pozaplanowych o charakterze nowatorskim, dla których brak jest kryteriów do kalkulacji wstępnej, dopuszcza się ustalanie kosztów na podstawie kalkulacji wynikowej.

§ 13. 1. Nadwyżkę z narzutu, o którym mowa w § 12 ust. 1, uzyskaną po pokryciu wszystkich kosztów, rektor szkoły przeznacza:

- co najmniej 70% na zakup, wykonanie lub poważniejszy remont aparatury i urządzeń dla szkoły wyższej,
- do 20% na rektorski fundusz nagród przeznaczony dla pracowników naukowych i technicznych szkoły wyższej oraz dla studentów za osiągnięcia uzyskane przy wykonywaniu prac naukowo-badawczych planowych i pozaplanowych,
- do 10% na cele socjalne i kulturalne szkoły wyższej.

2. Minister nadzorujący szkołę wyższą może w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach zwiększyć udział przeznaczony na cele socjalne i kulturalne szkoły wyższej do 20%.

3. W przypadkach ekonomicznie uzasadnionych rektor może wykorzystać część nadwyżki na okresowe zwiększenie środków obrotowych niezbędnych do zapewnienia ciągłości prac związanych z wykonywaniem prac pozaplanowych. W razie nieposiadania przez szkołę wyższą środków obrotowych w dostatecznej wysokości lub zakumulowanej nadwyżki na te cele, dopuszcza się możliwość zaliczkowania prac przez zleceniodawcę.

4. Minister Szkolnictwa Wyższego oraz inni właściwi ministrowie opracują w porozumieniu z Komitetem Pracy i Płac regulamin funduszu nagród, o którym mowa w ust. 1 lit. b), określający zasady i tryb przyznawania nagród.

§ 14. 1. Z rektorskiego funduszu nagród, o którym mowa w § 13 ust. 1 lit. b), przyznawane są nagrody pracownikom szkół wyższych za konkretne wyniki określonych prac naukowo-badawczych objętych planem prac szkół wyższych oraz prac pozaplanowych wykonywanych zarówno na zasadach odpłatności, jak i nieodpłatnie, zgodnie z § 10 ust. 6, w których wykonaniu aktywnie uczestniczyli.

2. Przyznanie nagrody z rektorskiego funduszu nagród nie stanowi przeszkody do otrzymania przez pracownika nagród przewidzianych innymi szczególnymi przepisami.

3. Z rektorskiego funduszu nagród nie mogą być przyznawane nagrody pracownikom pełniącym funkcję rektora, prorektora i dziekana. Minister nadzorujący szkołę wyższą może przyznawać wymienionym pracownikom nauki nagrody za wyniki prac z funduszu nagród.

§ 15. 1. Rektor szkoły wyższej organizuje ewidencję i kontrolę zapewniającą przestrzeganie zasad wynagradzania za pracę dodatkową ustaloną w §§ 9—11 i 14.

2. Senat i rady wydziałowe oraz organizacje społeczno-polityczne szkół wyższych analizują celowość i efektywność prowadzonych przez szkołę prac pozaplanowych.

IV. Przepisy końcowe.

§ 16. 1. Jeśli wykonanie określonego zadania, realizowanego w ramach współpracy wymienionej w § 1, wymaga współdziałania kilku różnych szkół wyższych lub jednostek organizacyjnych gospodarki społecznej, zainteresowane strony mogą wyznaczyć odpowiedniego koordynatora całości wykonywanych prac. W razie trudności uzgodnienia koordynatora dla określonego kompleksowego zagadnienia, jednostkę wiodącą tematu wyznacza Przewodniczący Komitetu do Spraw Techniki.

2. W razie istnienia kilku szkół wyższych lub wydziałów albo placówek naukowo-badawczych tej samej specjalności właściwy minister nadzorujący szkoły wyższe może wyznaczyć określoną szkołę, katedrę lub placówkę naukowo-badawczą jako jednostkę wiodącą w określonej specjalności, koordynującą tematycznie, w porozumieniu z zainteresowanymi stronami, nawiązywanie i realizację współpracy pomiędzy poszczególnymi szkołami a określonymi jednostkami organizacyjnymi gospodarki społecznej oraz dokonującą w miarę potrzeby podziału zadań w tym zakresie pomiędzy szkoły wyższe.

3. Szkoły wyższe współdziałające dla wykonania określonego zadania naukowo-badawczego podejmują pomiędzy sobą współpracę na zasadach uregulowanych uchwałą. Analogiczną zasadę stosuje się w razie podjęcia współpracy ze szkołą wyższą w dziedzinie zadań naukowo-badawczych przez kilka jednostek organizacyjnych gospodarki społecznej.

4. Szkoła wyższa, która zakończyła z wynikiem pomyślnym powierzoną jej pracę naukowo-badawczą, ma obowiązek udzielenia pomocy w podjęciu przez zainteresowaną jednostkę organizacyjną gospodarki społecznej niezbędnych dla danej pracy prób zmierzających do jej realizacji. Minister Szkolnictwa Wyższego i inni ministrowie nadzorujący szkoły wyższe określają w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu do Spraw Techniki rodzaje prac, które można przedstawiać do nagród wymienionych w § 13 ust. 1 lit. b) tylko po stwierdzeniu pomyślnych wyników tych prób.

5. Jednostka organizacyjna gospodarki społecznej odpowiedzialna jest za podjęcie prób zastosowania wyników dostarczonej jej pracy naukowo-badawczej oraz za ich wprowadzenie do produkcji w razie pomyślnego wyniku prób.

§ 17. 1. Współpraca, o której mowa w § 1, podejmowana jest w miarę potrzeby na wniosek którejkolwiek ze stron.

2. Odmowa podjęcia współpracy wymaga uzasadnienia przez stronę odrzucającą propozycję współdziałania.

3. W przypadkach uzasadnionych potrzebami gospodarki narodowej lub względami rozwoju nauki Przewodniczący Komitetu do Spraw Techniki oraz zainteresowani ministrowie mogą w drodze wspólnego zarządzenia wprowadzić obowiązki podjęcia, na zasadach uregulowanych uchwałą, współpracy pomiędzy określonymi szkołami wyższymi a odpowiednimi jednostkami organizacyjnymi gospodarki społecznej.

4. Sprawy sporne związane z podjęciem współpracy lub z jej warunkami wstępnymi rozstrzygają jednostki nadrzędne zainteresowanych stron sporu, działające w porozumieniu.

5. Sprawy sporne dotyczące wykonywania uzgodnionych przez zainteresowane strony zasad współpracy rozstrzygane są w zależności od charakteru sporu bądź przez jednostki nadrzędne uczestników sporu, bądź przez komisje państwowego arbitrażu gospodarczego.

§ 18. Współpraca szkół wyższych z jednostkami i instytucjami podległymi Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Spraw Wewnętrznych odbywa się na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

§ 19. 1. Upoważnia się ministrów nadzorujących szkoły wyższe do wydawania w miarę potrzeby, w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, odpowiednich instrukcji wykonawczych dla podległych im placówek w oparciu o wytyczne uchwały.

2. Ministrowie nadzorujący szkoły wyższe sprawują nadzór nad realizacją prac pozaplanowych oraz zarządzają przeprowadzanie rewizji dokumentalnej związanej z tymi pracami zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 20. 1. Działające przy szkołach wyższych większe gospodarstwa pomocnicze, zajmujące się głównie produkcją seryjną artykułów nieprototypowych lub aparatury naukowej na potrzeby placówek badawczych i szkół wyższych bądź świadczeniem w większym rozmiarze usług przemysłowych, właściwy minister nadzorujący szkołę wyższą przekształca w przedsiębiorstwa państwowe podporządkowane bezpośrednio ministrowi.

2. Większe gospodarstwa pomocnicze, prowadzące produkcję prototypów aparatów naukowych oraz małych serii tych aparatów, można przekształcić w przedsiębiorstwa państwowe podporządkowane bezpośrednio rektorom właściwych szkół wyższych, jeśli uzasadniają to względy gospodarcze i organizacyjne.

3. Średnie i mniejsze gospodarstwa pomocnicze szkół wyższych, których przedmiotem działania jest głównie wykonywanie prac naukowo-badawczych, konstrukcyjnych, prototypowych itp., oraz gospodarstwa pomocnicze stanowiące warsztaty usługowe, usługowo-remontowe itp. można przekształcać, zgodnie z ich przedmiotem działania, w instytucje naukowo-badawcze, finansowane według zasad przewidzianych dla tych instytucji, albo w inne placówki naukowo-badawcze szkół wyższych lub katedr, albo w zakłady konstrukcyjne, prototypowe, usługowe i usługowo-remontowe, finansowane według zasad przewidzianych odpowiednimi przepisami dla gospodarstw pomocniczych lub środków specjalnych. Gospodarstwa pomocnicze, przekształcone w jednostki finansowane według zasad przewidzianych dla środków specjalnych, korzystają z wszelkich uprawnień przewidzianych niniejszą uchwałą (§§ 9—14) i innymi przepisami dla gospodarstw pomocniczych.

4. Przewodniczący Komitetu do Spraw Techniki w porozumieniu z ministrami nadzorującymi szkoły wyższe ustali do dnia 30 czerwca 1963 r. szczegółowe wytyczne i tryb przeprowadzenia zmian organizacyjnych, o których mowa w ust. 1—3, zalecając w szczególności:

- 1) koncentrację małych placówek naukowo-badawczych lub gospodarstw pomocniczych w lepiej wyposażone większe placówki albo gospodarstwa, pracujące na potrzeby kilku katedr tej samej szkoły,
- 2) udostępnianie w razie potrzeby urządzeń istniejącej placówki naukowej lub gospodarstwa pomocniczego katedrom nie posiadającym takich placówek albo gospodarstw,
- 3) specjalizację i rejonizację większych placówek naukowych lub gospodarstw na potrzeby kilku katedr różnych uczelni,
- 4) rekonstrukcję i modernizację wyposażenia placówek naukowych lub gospodarstw pomocniczych jako bazy technicznej prac dydaktycznych, naukowych i naukowo-badawczych prowadzonych zgodnie z wymaganiami postępu technicznego i ekonomiczno-organizacyjnego.

§ 21. Minister Finansów może po porozumieniu z ministrami nadzorującymi szkoły wyższe wydać szczegółowe

przepisy finansowe oraz przepisy o prowadzeniu ewidencji, dotyczące spraw objętych uchwałą.

§ 22. 1. Z dniem wejścia w życie uchwały traci moc uchwała nr 2 Prezydium Rządu z dnia 7 stycznia 1955 r. w sprawie współpracy szkół wyższych z jednostkami gospodarki uspołecznionej, urzędami i instytucjami w zakresie prac naukowo-badawczych i naukowo-usługowych (Monitor Polski Nr 5, poz. 64), jak również wydane na jej podstawie zarządzenia wykonawcze.

2. Prace rozpoczęte przed dniem wejścia w życie uchwały i nie zakończone do dnia 31 grudnia 1963 r. powinny być kontynuowane po tym terminie po sporządzeniu nowej umowy na warunkach i w trybie przewidzianym niniejszą uchwałą.

§ 23. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komitetu do Spraw Techniki, Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Plac, Ministrowi Szkolnictwa Wyższego, Ministrowi Finansów oraz wszystkim ministrom i prezydiom wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 24. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 maja 1963 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

164

UCHWAŁA Nr 109 RADY MINISTRÓW

z dnia 16 marca 1963 r.

w sprawie zasad współpracy pomiędzy placówkami naukowymi Polskiej Akademii Nauk a jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej.

W celu

- ściślejszego powiązania tematyki badań prowadzonych w placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk (PAN) z aktualnymi zagadnieniami gospodarki narodowej
- oraz poszerzenia współpracy pomiędzy tymi placówkami a jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej w dziedzinie wykorzystywania i wprowadzania w życie wyników prac naukowo-badawczych placówek PAN przez te jednostki, Rada Ministrów uchwala, co następuje:

I. Przepis ogólny.

§ 1. Placówki naukowe PAN i zainteresowane jednostki gospodarki uspołecznionej prowadzić będą i rozwijać współpracę, zmierzającą do realizacji zadań podanych we wstępie, na zasadach uregulowanych w uchwale.

II. Zasady współpracy.

§ 2. Przedmiotem współpracy może być (przykładowo):

- 1) w zakresie świadczeń wzajemnych:
  - a) wymiana informacji o aktualnym stanie i zasadniczych kierunkach rozwojowych poszczególnych gałęzi gospodarki narodowej i nauki, a w szczególności o wynikach zakończonych badań i możliwościach

ich wykorzystania oraz efektach zastosowanych w praktyce rozwiązań,

- b) wzajemne udostępnianie dla celów naukowych i doświadczalnych posiadanej aparatury i urządzeń,
  - c) organizowanie wspólnych zespołów problemowych dla rozwiązywania określonych zagadnień, wymagających fachowców z różnych dziedzin nauki i praktyki,
  - d) organizowanie w trybie obowiązujących przepisów nowych ośrodków doświadczalnych lub placówek naukowo-badawczych, mających służyć potrzebom gospodarki narodowej;
- 2) w zakresie świadczeń placówek naukowych PAN na rzecz jednostek organizacyjnych gospodarki uspołecznionej:
- a) prowadzenie prac naukowo-badawczych wynikających z „Ogólnopolskiego planu badań naukowych — problemów szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej” oraz prac przyjętych do planów placówek naukowych PAN na wniosek zainteresowanych jednostek gospodarki uspołecznionej,
  - b) wykonywanie w granicach istniejących możliwości pozaplanowych prac naukowo-badawczych i naukowo-usługowych, niezbędnych dla potrzeb gospodarki uspołecznionej, a wymagających ze względu na swój charakter udziału myśli naukowej w ich realizacji,